
Kyrkomötet
Motion 2023:15
av Eva Nordung Byström

Ändringar av den lokala strukturen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att det inte ska finnas någon huvudregel vad gäller tidpunkt för ikraftträdande av ändring av den lokala strukturen.

Motivering

Under både innevarande och flera föregående mandatperioder har vi i Härnösands stift verkat för flera pastoratsbildningar. Den samlade erfarenheten av detta arbete är omfattande och har också utvärderats på olika sätt. En av de tydligaste slutsatserna vi kan dra av arbetet är att den krävande och många gånger smärtsamma process pastoratsbildningen innebär för förtroendevalda och de anställda som ska administrera omorganisationen, blir ännu svårare om man samtidigt ska planera för och genomföra ett kyrkoval.

När osäkerheten inför uppdraget, ansvaret och utmaningarna i den nya organisationen kombineras med förberedelser inför och genomförande av ett kyrkoval är risken stor att det uppstår onödig maktkamp och konflikt bland de förtroendevalda. För den personal som ska administrera både valet och övergången till en ny organisation medför detta osäkra läge en mycket tyngre och mer svårhanterlig administration.

Att både leda pastoratsbildningsarbetet via interimorganisationen, avsluta den gamla organisationen genom ordinarie organ samt förbereda för ett kyrkoval med en nyvald förtroendemannaorganisation som direkt ska ta över en ny pastoratsbildning, är en utmaning som vi varken bör belasta våra förtroendevalda eller anställda med. Organisationsförändringen är en tillräcklig utmaning i sig.

De slutsatser vi i Härnösands stift dragit utifrån våra erfarenheter och utvärderingar säger alltså att vi kan undvika en allvarligt belastad arbetsmiljö för berörd personal, samt en mer enhetlig och mindre konfliktfylld övergång till den nya organisationen om interimstyrelsen får fortsätta att ta sitt ansvar och övergå till att bli det nya pastoratets kyrkoråd ett eller några år före ordinarie kyrkoval. Personal kan ägna behövlig arbetstid till att etablera den nya organisationen och interimstyrelsen kan arbeta mer långsiktigt och sammanhållet. Styrelseansvaret för pastoratet blir mer kontinuerligt och därmed tryggare och mer förutsägbart.

Därför bör det framgå av kyrkoordningen att det inte krävs särskilda skäl för ett beslut om ikraftträdande av en ny lokal struktur under pågående mandatperiod. Det bör alltså inte finnas någon huvudregel i kyrkoordningen vad gäller tidpunkt för ikraftträdande av ändring av den lokala strukturen.

37 kap.

15 §

När beslut har fattats enligt 6 eller 6 a §§ ska kyrkofullmäktige utses vid ordinarie kyrkoval.

Om det finns särskilda skäl får stiftsstyrelsen besluta att en ändring som innebär att en ny församling eller ett nytt pastorat bildas genom sammanläggning av församlingar eller pastorat ska träda i kraft under pågående mandatperiod. Det samma gäller en ändring som är av så begränsad omfattning att församlingen eller pastoratet även under återstoden av mandatperioden bör kunna företrädas av tidigare valda organ.

Av 34 § framgår att interimisdelegerade blir kyrkofullmäktige och interimisstyrelsen kyrkoråd vid en ändring under en mandatperiod.

Om en ny församling bildas av församlingar som utgör ett pastorat blir kyrkofullmäktige i pastoratet kyrkofullmäktige i den nybildade församlingen. Pastoratets kyrkoråd blir kyrkoråd i den nya församlingen

När beslut som fattats enligt 6 eller 6 a §§ träder i kraft under en mandatperiod framgår av 34 § att interimisdelegerade blir kyrkofullmäktige och interimisstyrelsen kyrkoråd.

Vid en ändring av begränsad omfattning under en mandatperiod bör dock församlingen eller pastoratet även under återstoden av mandatperioden kunna företrädas av tidigare valda organ.

När beslut som fattats enligt 6 eller 6 a §§ träder i kraft i början av en ny mandatperiod ska kyrkofullmäktige utses vid ordinarie kyrkoval.

Härnösand den 20 juni 2023

Eva Nordung Byström